

W polskiej pamięci o Holokauście znajdują się reprezentacje Zagłady wykraczające lub będące na granicy tego, co uznawane jest za poprawne, stosowne i możliwe. Najczęściej zbywane są one określeniami o „niestosowności”, „kiczu” czy „tandencji”, oskarżeniami o uruchamianie w widzu lub czytelniku „najniższych instynktów” albo o „epatowaniu przemocą i seksualnością”. Wydaje się, że czasem ten wartościowy i sensowny lub estetyczny nie ujmuje tego, co niepokoi nas najbardziej, nie wiadomym poziomie tych reprezentacji, czyli skrajnego zbrutalizowania lub naseksualizowania do wiadczenia Holocaustu. Perwersyjna reprezentacja Holocaustu stanowiłaby taką formę przetworzenia do wiadczenia, w której pewien jego niemożliwy do wytrzymania aspekt nabiera innego znaczenia – gdy skrajna przemoc nasycona jest seksualną przyjemnością. Główny cel projektu stanowi opis i analiza perwersyjnych reprezentacji Holocaustu w polskiej pamięci – przede wszystkim w ostatnich latach, gdy ostatni wiadkowie odchodzą.

Dzięki analizie tych reprezentacji możliwa będzie odpowiedź na pytanie, w jaki sposób polskie społeczeństwo pamięta Holocaust, a to pozwoli na opis pozycji polskiego wiadka. Polska podczas drugiej wojny światowej stała się miejscem niemieckiej eksterminacji Żydów. Blisko Holocaustu dla polskich mieszkańców oznaczała do wiadczenia bycia naocznych wiadkami Zagłady, które po wojnie musiały zostać włączone w pamięć kulturową. Projekt ma zadanie opisać te „naoczne do wiadczenia” i spojrzeć na polski wiadka. W tym sensie projekt wpisze się w tendencję najnowszej historiografii badania polskich reakcji na Zagładę Żydów.

Badane zostaną polskie perwersyjne reprezentacje Holocaustu – czyli takie, w których miesza się przemoc z seksualnością – w dziełach literackich i sztuki wizualnej powstałych lub osiągnętych popularnością w ostatnich latach. Ich analiza ma wymiar nie tylko opisowy, ale i etyczny, ponieważ badania literatury oraz obrazów dotychczas wykluczonych z obowiązkowego dyskursu mają zwrócić uwagę na alternatywne formy pamięci o Holokauście.